

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

ศิลปิน เป็นผู้มีบทบาทต่อชีวิตความเป็นอยู่ ค่านิยม และทัศนคติของคนในสังคม เป็นอย่างมากอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น การแสดงออกของศิลปินไม่ว่าในสาขาใด ๆ ย่อมมีส่วนสะท้อนให้เห็นถึงความคิด ความเชื่อ และความศรัทธาของศิลปินเอง ในขณะที่เดียวกันก็สามารถส่งผลกระทบต่อความคิด ความเห็น ค่านิยม และแนวโน้มความศรัทธาแก่ประชาชนในสังคม การรับรู้ของประชาชนที่มีผลการแสดงออกของศิลปิน จะกระจายไปในวงกว้างและรวดเร็ว ซึ่งศิลปินสามารถแสดงผ่านทางสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เทป วีดีโอ วารสาร และสิ่งพิมพ์ ฯลฯ ช่วยเร่งเร้าการแสดงออกของประชาชนมีอิทธิพลมากขึ้น ดังนั้น หากศิลปินมีจิตสำนึกที่ถูกต้อง การแสดงออกของศิลปินจะช่วยจรรโลงและสร้างสรรค์สังคมให้ดีขึ้น เพราะศิลปินเป็นบุคคลที่มีบทบาทและอิทธิพลในการแสดงออกต่อสังคมมาก โดยเฉพาะในด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

ศิลปิน มีความสำคัญต่อสังคมไทยในประการหนึ่ง ดังนั้น ผู้เขียนเห็นว่าถ้าศิลปินสนใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง จะเป็นประโยชน์ต่อระบบการเมืองไทย เพราะประการสำคัญประชาชนจะถูกสะท้อนความคิด ความเชื่อ และความศรัทธาของศิลปินเอง ทำให้ประชาชนเข้าใจและรับความคิด ความเชื่อ และความศรัทธาได้อย่างรวดเร็วและวงกว้าง

เมื่อเป็นประการฉะนี้ ศิลปิน จึงเป็นสิ่งอย่างหนึ่งที่ประชาชนให้ความสนใจและเป็นกลาง เป็นธรรม เพราะประชาชนเห็นภาพลักษณ์ (image) ของศิลปิน คือ "คนของประชาชน" และ "บุคคลที่มีชื่อเสียง" (celebrity)

ศิลปิน ดารานักแสดง นักร้อง จำนวน 5 คน ได้แก่ สุเทพ วงศ์กำแหง อริสมันต์ พงษ์เรืองรอง ยืนยง โอภากุล (แอ๊ด คาราบาว) รณฤทธิชัย คานเขต (รณ ฤทธิชัย) และอภิชาติ หาลำเจียก

ผู้เขียนได้นำศิลปินดังกล่าวศึกษาวิถีชีวิต ความคิดทางการเมือง ลักษณะการเข้าร่วมมีส่วนร่วมทางการเมือง สาเหตุการเข้าร่วมมีส่วนร่วมทางการเมือง จะเห็นได้ว่าศิลปินทั้ง 5 คน นั้นมี

ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นไปด้วยตนเอง ไม่ใช้การชักจูง จากการสัมภาษณ์ ศิลปิน ได้อธิบายให้ผู้เขียนในการแสดงกิจกรรม เกิดจากความตั้งใจและการตัดสินใจ ความพึงพอใจ เป็นไปด้วยความสมัครใจ โดยมองเห็นประโยชน์ของการเข้ามีส่วนร่วม และมองเห็นว่าตนเอง สามารถที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้

สำหรับปัจจัยด้านการกล่อมเกลாதทางการเมือง ผู้เขียนพบว่า ศิลปินทั้ง 5 คน มีปัจจัย ดังนี้

1. ครอบครัว

ศิลปินแต่ละคนมีประสบการณ์ พื้นฐานทางด้านการกล่อมเกลาททางการเมือง แตกต่างกัน เช่น พื้นฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูจากบิดา มารดา

2. สถาบันการศึกษา

ศิลปินในขณะศึกษา จะมีกิจกรรมที่มีลักษณะบุคลิกผู้นำอยู่ในตนเอง เช่น เป็นหัวหน้า ชั้นเรียน ประธานนักศึกษา กิจกรรมต่าง ๆ ในสถาบันการศึกษา

3. กลุ่มเพื่อน

ศิลปินบางท่านได้มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเพื่อนจะเป็นผู้แนะนำความคิด ทางด้านการเมือง ทำให้เกิดการหล่อหลอมเป็นความคิดทางการเมืองในบทบาทที่แสดงกิจกรรมทางการเมือง เช่น เขียนหนังสือเกี่ยวกับการเมือง ฯลฯ

สำหรับปัจจัยอีกประการหนึ่ง ผู้เขียนเห็นว่า ศิลปินทั้ง 5 คน ได้ประสบการณ์จาก เหตุการณ์ทางการเมือง เช่น เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 6 ตุลาคม 2519 และเหตุการณ์ พฤษภาทมิฬ 17 - 20 พฤษภาคม 2535 เหตุการณ์ทางการเมืองแต่ละเหตุการณ์ มีอิทธิพลหรือ สิ่งเร้ากระตุ้นให้ศิลปินเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง เพราะเหตุการณ์ต่าง ๆ ทำให้เกิดความ คับข้องใจ เช่น ความไม่เป็นธรรม การต่อสู้ที่เสียเลือดเนื้อเพื่อแก้ไขและนำมาซึ่งการปกครองใน ระบอบประชาธิปไตย การเรียกร้องรัฐธรรมนูญ ฯลฯ

ข้อเสนอแนะ

ผู้เขียน ศึกษากลุ่มศิลปิน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีพลังสร้างสรรค์และมีลักษณะ เป็นสื่อที่เป็นธรรม และเป็นกลาง ในยุคสมัยโลกาภิวัตน์ ผู้เขียนอยากให้กลุ่มศิลปินไทยมีบทบาทในระบบการเมืองไทย ดังนี้

1. บทบาทในการเป็นสื่อ ทำหน้าที่เสนอข้อมูล ข้อเท็จจริง สะท้อนปัญหาความไม่เป็นธรรมให้ประชาชนได้ข้อมูลดังกล่าวด้วยความเป็นธรรม เป็นกลาง และเป็นที่น่าเชื่อถือศรัทธา

2. บทบาทในการสร้างและเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ทำหน้าที่ในการชักจูง ในฐานะที่เป็นผู้มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักแพร่หลาย เสมือนเป็น "คนของประชาชน" ดังนั้น บุคคลเหล่านี้มีความสามารถในการแนะนำ ชักจูงให้รณรงค์ในสิ่งที่ดีงาม และยุติธรรมในระบบการเมือง

3. บทบาทในการโฆษณา รัฐสามารถนำกลุ่มศิลปิน เป็นสื่อโฆษณาเพื่อให้ประชาชนสนใจและเลียนแบบอย่างในสิ่งที่ประชาชนไม่เห็นความสำคัญ

4. บทบาทในการเป็นแหล่งความบันเทิง ศิลปินทุกคนมีลักษณะและกิจกรรมที่ให้ความบันเทิง แต่ต้องมีคุณธรรมและความดีงามในการเสนออาชีพของตนเอง เช่น การแสดงการอนุรักษ์วัฒนธรรม ฯลฯ

5. บทบาทในการเป็นผู้นำความคิด ศิลปิน ต้องเป็นผู้นำความคิดในสิ่งที่ถูกต้องยุติธรรม ครั้งเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ 17 - 20 พฤษภาคม 2535 การเรียกร้องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ศิลปินต้องเป็นผู้นำความคิดให้กับประชาชนต่อสู้ หรือมีแนวความคิดที่ถูกต้องได้

จะเห็นได้ว่า ระบบการเมืองไทย เมื่อกลุ่มศิลปินมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงขึ้น จะทำให้ประชาชนน่าจะมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงขึ้นตามด้วย เพราะศิลปินมีบทบาทสำคัญในระบบสังคมไทยดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย